

GEURONDERBOUWING SPECHTENLAAN II

GEMEENTE UDEN/BUREAU VERKUYLEN

2 november 2010
075145183:0.3
B02012.000269.0120

Inhoud

1 Inleiding	3
1.1 Aanleiding en doelstelling	3
1.2 Leeswijzer	4
2 Wettelijk kader	5
2.1 Wet geurhinder en veehouderij	5
2.2 Besluit Landbouw	7
2.3 Omgekeerde werking	7
3 Aanpak onderzoek	9
3.1 Gegevens omliggende veehouderijen	9
3.2 Achtergrondbelasting geurhinder	9
4 Resultaten en conclusies	10
4.1 Geurhindercontouren	10
4.2 Achtergrondconcentratie	11
4.3 Conclusie	12
Bijlage 1 Kaart indicatieve geurcontouren	13
Bijlage 2 Kaart achtergrondbelasting	14
Bijlage 3 Overzicht onderzochte bedrijven	15

HOOFDSTUK 1 Inleiding

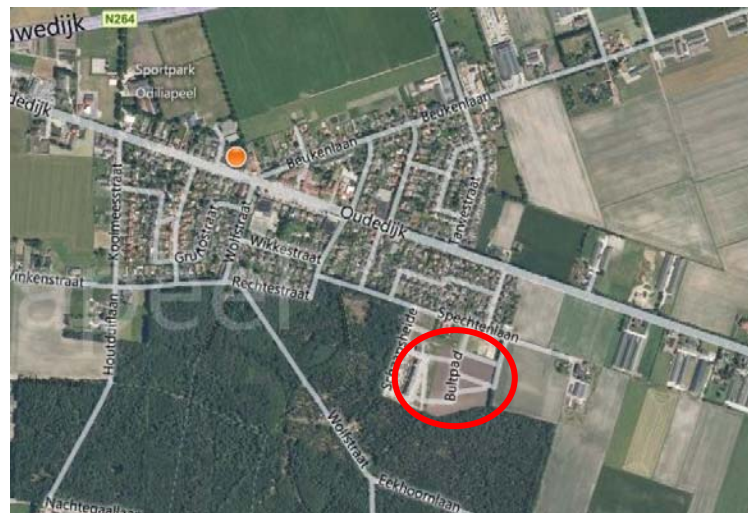
1.1

AANLEIDING EN DOELSTELLING

Binnen de gemeente Uden, aan de rand van de kern Odiliapeel, wordt gewerkt aan de ontwikkeling van de woningbouwlocatie Spechtenlaan II. In de planvorming is behoefte aan duidelijkheid over de bebouwingsmogelijkheden (woningbouw) in het gebied. In opdracht van Bureau Verkuylen heeft ARCADIS onderzoek gedaan naar de geurbelasting van omliggende veehouderijen. Deze zijn voornamelijk gelegen langs de Oudedijk, aan de oostzijde van de kern Odiliapeel (zie voor ligging afbeelding 1.1).

Afbeelding 1.1

Oriëntatie ontwikkeling
Spechtenlaan II

Doelstelling van het onderzoek is het in beeld brengen van de mogelijkheden voor woningbouw op basis van de geurbelasting (voorbelasting) van omliggende veehouderijen en de totale geurbelasting door veehouderijen (achtergrondbelasting).

Het onderzochte plangebied ziet er als volgt uit:

Afbeelding 1.2

Plangebied Spechtenlaan II
(bron: Bureau Verkuylen)

1.2

LEESWIJZER

In hoofdstuk 2 is het wettelijk kader van dit onderzoek toegelicht. In hoofdstuk 3 zijn de uitgangspunten van het uitgevoerde onderzoek beschreven. Hoofdstuk 4 bevat de resultaten van de berekeningen en de conclusies. Het gebruikte kaartmateriaal is in de bijlagen op groter formaat opgenomen.

HOOFDSTUK

2 Wettelijk kader

2.1

WET GEURHINDER EN VEEHOUDERIJ

Op 1 januari 2007 is de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) in werking getreden. In deze wet worden de kaders gesteld waarbinnen de geurhinder van agrarische veehouderijen dient te worden berekend en te worden beoordeeld bij vergunningaanvragen.

De Wgv bevat normen voor de geurbelasting, die een veehouderij mag veroorzaken op een geurgevoelig object (bijvoorbeeld een woning). De Wgv vervangt de oude stankwet- en regelgeving en is een onderdeel van de regulering van de veehouderijontwikkeling en geurhinder. De wet stelt normen ten aanzien van de maximale geurbelasting (uitgedrukt in de meeteenheid odour units per kubieke meter binnen 98-percentiel) of voor geurhinder op gevoelige objecten. Binnen een wettelijk bepaalde bandbreedte hebben gemeenten de mogelijkheid eigen normen vast te stellen. Als een gemeente dat niet heeft gedaan, gelden de standaard normen zoals die in de wet zijn genoemd. Die vaste wettelijke waarden verschillen voor gebieden met veel (intensieve) veehouderijen, het zogenaamde concentratiegebied en de overige gebieden (niet-concentratiegebieden).

De normen ten aanzien van maximale geurbelasting gelden alleen voor diersoorten waar een zogenaamde geuremissie factoren voor is opgenomen in de Regeling geurhinder en veehouderij¹. Voor dieren zonder emissiefactor gelden minimaal aan te houden afstanden (vaste waarden).

In de milieuvergunningen van de inrichtingen zijn dieraantallen en stalsystemen vastgelegd. Uit deze gegevens en gegevens over de uitvoering van de stallen, kan de geuremissie en de geurbelasting worden berekend. Uitgaande van de normen voor de maximaal toegestane geurbelasting kunnen geurbelastingscontouren in beeld worden gebracht die van belang zijn voor het beoordelen van milieuaanvragen en voor het toetsen van de haalbaarheid van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen, voor zover dit de realisatie van (nieuwe) voor geurhinder gevoelige objecten betreft.

In de Wgv worden geurgevoelige objecten gedefinieerd als een gebouw, bestemd voor en blijkens aard, indeling en inrichting geschikt om te worden gebruikt voor menselijk wonen of menselijk verblijf en daarvoor permanent of een daarmee vergelijkbare wijze van gebruik, wordt gebruikt. Op basis van deze definitie vallen bijvoorbeeld woningen en appartementen onder de definitie van geurgevoelig object, maar een tuin, speeltuin, parkeerplaats of voetbalveld niet.

¹ Dieren waarvoor een geuremissiefactor is vastgesteld zijn ondermeer varkens, kippen en geiten. Voor schapen en rundvee geldt alleen een vaste afstand.

Diersoorten met emissiefactor

Voor diersoorten waarvoor een geuremissiefactor is toegekend in de regeling geldt binnen een concentratiegebied, dus ook de gemeente Uden, dat de geurbelasting van een veehouderij op een geurgevoelig object maximaal mag zijn:

- Binnen de bebouwde kom maximaal 3,0 odour units per kubieke meter lucht.
- Buiten de bebouwde kom maximaal 14,0 odour units per kubieke meter lucht.

Diersoorten zonder emissiefactor

Voor diersoorten zonder geuremissiefactor geldt een vaste afstand, ongeacht het aantal binnen de veehouderij:

- Binnen de bebouwde kom tenminste 100 meter.
- Buiten de bebouwde kom tenminste 50 meter.

Wanneer in één inrichting meerdere diersoorten worden gehouden, met en zonder emissiefactor, dan dient zowel getoetst te worden aan de concentratie volgens de odour units, als aan de vaste afstanden. Wanneer er slechts enkele dieren met een geuremissiefactor aanwezig zijn, dan is de vaste afstand meestal bepalend.

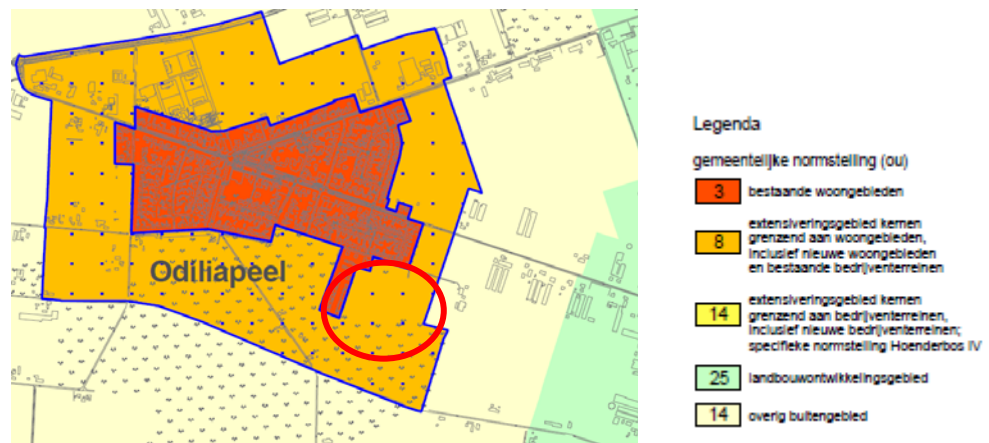
Eigen gemeentelijke geurverordening

Bij gemeentelijke verordening kan worden bepaald dat binnen een deel van het grondgebied van een gemeente andere normen van toepassing zijn dan de hierboven genoemde normen. Ook biedt de wet gemeenten de mogelijkheid om vaste afstanden van bedrijven zonder geuremissiefactor voor bepaalde gebieden te halveren. Een eventuele afwijkende gemeentelijke normering dient vastgelegd te worden in een verordening. Een gebiedsvisie moet deze verordening onderbouwen.

De gemeente Uden heeft in 2008 een eigen geurvisie opgesteld waarbij ook een afwijkende normenkaart vastgesteld is (zie afbeelding hieronder). Voor het uitbreidingsgebied Spechtenlaan II is een afwijkende norm van 8 Ou vastgesteld. De bestaande bebouwde kom van Odiliapeel heeft een norm van 3 Ou.

Afbeelding 2.3

Normenkaart Odiliapeel (bron: geurverordening gemeente Uden)

In de geurverordening van de gemeente Uden is opgenomen dat de vaste afstanden in bepaalde gebieden worden gehalveerd. Dit geldt ook voor de kernrandzone waarin het plangebied is gelegen. Daar geldt derhalve een toetsingsafstand van 25 meter tussen bedrijven en woningen.

Bebouwde kom

Het begrip bebouwde kom is in de Wet geurhinder en veehouderij niet gedefinieerd. Echter, in de Memorie van Toelichting bij het wetsvoorstel is aangegeven dat deze bepaald wordt door de aard van de omgeving. *“op korte afstand van elkaar gelegen bebouwing geconcentreerd tot een samenhangende structuur, dat overwegend een woon- en verblijfsfunctie heeft en waarin dus veel mensen per oppervlakte-eenheid daadwerkelijk wonen.”* Op grond van deze beschrijving is het plangebied Spechtenlaan II in dit onderzoek aangemerkt als (toekomstige) bebouwde kom.

2.2**BESLUIT LANDBOUW**

Een ander relevant wettelijk kader is het Besluit Landbouw milieubeheer, dat op 6 december 2006 in werking is getreden. Bedrijven tot 200 koeien, 50 dieren of 50 mestvarkeneenheden vallen onder de werkingssfeer van het Besluit landbouw en zijn daarmee meldingsplichtig. Deze veehouderijen vallen daarmee dus ook niet onder werkingssfeer van de Wet geurhinder en veehouderij.

In artikel 4 van het Besluit Landbouw milieubeheer is opgenomen dat er ten aanzien van geurhinder de volgende vaste afstanden gelden:

- een afstand van 100 meter tot objecten in categorie I of II (bebouwde kom);
- een afstand van 50 meter tot objecten in categorie III, IV en V (buitengebied).

De genoemde categorieën verwijzen naar de Brochure, Richtlijn en Wet stankemissie veehouderijen, die geldig waren voor invoering van de Wet geurhinder en veehouderij en ten tijde van het opstellen van het Besluit landbouw milieubeheer.

Vlak na invoering van het Besluit landbouw is de Wet geurhinder en veehouderij van kracht geworden. Het Besluit landbouw verwijst echter nog altijd de voorgaande stankwetgeving en is daar tot op heden niet op aangepast.

Zoals in de voorgaande paragraaf is aangegeven, biedt de Wet geurhinder en veehouderij de mogelijkheid om geldende vaste afstanden bij gemeentelijke verordening te halveren. Door het ontbreken van de koppeling geldt deze halvering voornamelijk niet voor de bedrijven die onder de werkingssfeer van het Besluit landbouw vallen.

Op 23 oktober 2006 is een ontwerpbesluit tot wijziging van het Besluit landbouw gepubliceerd in de Staatscourant. Daarin is een paragraaf 2.8a opgenomen, waarin de koppeling met de Wet geurhinder en veehouderij wel is opgenomen. Dit wijzigingsbesluit is echter (nog) niet verder gekomen dan de ontwerpfasen. Door andere thema's is besloten dat het Besluit landbouw niet op deze wijze gewijzigd zal worden.

In de toekomst zullen alle agrarische activiteiten in het Activiteitenbesluit worden opgenomen. Men streeft er naar dat de wijziging van het Activiteitenbesluit in januari 2011 in werking treedt. Het huidige Besluit landbouw milieubeheer komt dan te vervallen. Op dat moment wordt de geconstateerde scheefheid tussen de Wgv en het Besluit landbouw milieubeheer naar verwachting rechtgetrokken.

2.3**OMGEKEERDE WERKING**

De normen, die voortvloeien uit wetgeving op het gebied van geurhinder van veehouderijen, dienen in de eerste plaats voor de vaststelling van de vraag of voor een veehouderij een milieuvergunning kon worden verleend, op basis van de Wet milieubeheer.

De normen spelen daarnaast ook een rol bij de beoordeling van de vraag of een bepaalde geurgevoelige bestemming kon worden gerealiseerd binnen geurhindercontouren van een bestaande veehouderij. De zogenaamde omgekeerde werking.

Vaste rechtspraak bij de beoordeling van ruimtelijke initiatieven nabij veehouderijen is dat er sprake moet zijn van een “aanvaardbaar woon- en leefklimaat”. De normstelling die gehanteerd wordt bij de toetsing van individuele bedrijven is daarvoor een belangrijke indicatie.

In beginsel dient bij het vaststellen van de omgekeerde werking het agrarische bouwblok als uitgangspunt voor het bepalen van de geurbelastingscontouren te worden genomen. De veehouder heeft immers het recht om zijn gehele bouwblok te gebruiken voor het uitvoeren van zijn activiteiten. Als het bedrijf toch, om andere redenen, al niet meer kan uitbreiden op het agrarisch bouwblok, dan mag de grens van de bebouwing, een benutbaar deel van het bouwblok of een bestaand emissiepunt als uitgangspunt worden genomen.

Uit een recente uitspraak van de Raad van State (Laarbeek, 7 oktober 2009) blijkt dat er niet altijd sprake van een directe koppeling tussen de (individuele) geurnormen en de omgekeerde werking sprake hoeft te zijn.

Gebleken is dat het in bepaalde situaties mogelijk is om binnen de individuele geurhindercontouren te bouwen, mits aan twee voorwaarden wordt voldaan:

- De nieuwe ontwikkelingen mogen geen extra belemmeringen vormen voor de ontwikkeling van het agrarisch bedrijf. Om dit te beoordelen is de vergunde geuremissie en het (benutbaar deel van het) agrarisch bouwblok van belang.
- Er moet sprake zijn van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Bij voorkeur dient dit te worden onderbouwd in een zogenaamde gebiedsvisie of eventueel in een bestemmingsplan, zoals het bestemmingsplan dat de ontwikkeling van Spechtenlaan II mogelijk maakt.

In de gebiedsvisie Wet geurhinder en veehouderij van de gemeente Uden is onderstaande classificatie (overgenomen uit de handreiking bij de Wet, bijlage 6 en 7) van de achtergrondbelasting opgenomen en gebruikt. Een specifieke ondergrens of streefwaarde is niet benoemd, maar deze classificatie biedt wel een aanknopingspunt voor de beoordeling van het woon- en leefklimaat in het plangebied Spechtenlaan II.

Achtergrondbelasting Geur in ou/m ³	Mogelijke kans op geurhinder (%)	Beoordeling Leefklimaat
1-3	<5	Zeer goed
4-8	5-10	Goed
9-13	10-15	Redelijk goed
14-20	15-30	Matig
21-28	20-25	Tamelijk slecht
29-38	25-30	Slecht
39-50	30-35	Zeer slecht
51-65	35-40	Extreem slecht

HOOFDSTUK

3 Aanpak onderzoek

3.1

GEGEVENS OMLIGGENDE VEEHOUDERIJEN

Bij het berekenen van de geurcontouren is uitgegaan van de gegevens zoals opgenomen in het Provinciale Vergunningenbestand (BVB) van de Provincie Noord-Brabant. De gebruikte gegevens voor het bepalen van de voorgrondcontouren en achtergrondbelasting zijn verkregen uit de door ARCADIS opgestelde gebiedsvisie in 2008, aangevuld met actuele informatie uit het BVB, versie oktober 2010. De contouren en de achtergrondbelasting zijn berekend met het programma *V-stacks gebied* (versie 2010). De voorgrondcontouren uit *V-stacks* zijn geprojecteerd rondom de bouwblokken van de veehouderijen (bouwblokken zoals opgenomen in de gebiedsvisie).

De kaart met de indicatieve geurhindercontouren nabij het plangebied Spechtenlaan II is opgenomen in hoofdstuk vier en bijlage 1. Deze kaart geeft tevens een indicatie van de omgekeerde werking op basis van de individuele geurcontouren. Nadrukkelijk dient vermeld te worden dat de ligging van de contouren afhankelijk is van de ingevoerde parameters². In dit onderzoek zijn de standaardparameters (ook defaultparameters genoemd) gebruikt, waardoor indicatieve contouren verkregen worden. Alleen wanneer een contour mogelijk een belemmering vormt, wordt nader ingezoomd op de exacte vergunninggegevens³.

Voor de bedrijven met diersoorten zonder geuremissiefactor zijn de wettelijke afstanden in beeld gebracht in dit geval de afstand van 100 meter in verband met de wettelijke afstand vanuit het Besluit Landbouw.

3.2

ACHTERGRONDBELASTING GEURHINDER

Op basis van de geurhinder van alle inrichtingen in een gebied van 2 kilometer rondom het plangebied is tevens de achtergrondbelasting rondom het zoekgebied bepaald. Dit is de cumulatieve geurbelasting van de aanwezige veehouderijen op het zoekgebied en is gebruikt om het woon- en leefklimaat m.b.t. dit aspect te beoordelen (conform de handleiding bij de Wet geurhinder en veehouderij). De achtergrondbelasting is weergegeven op kaart in hoofdstuk 4 en in bijlage 2.

² Bij de berekeningen in *V-stacks* dienen een groot aantal parameters van de staluitvoering bekend te zijn. Omdat deze gegevens niet van alle inrichtingen bekend zijn, wordt volstaan met het hanteren van de standaard- en defaultparameters zoals opgenomen in de Handreiking bij de Wet geurhinder en veehouderij.

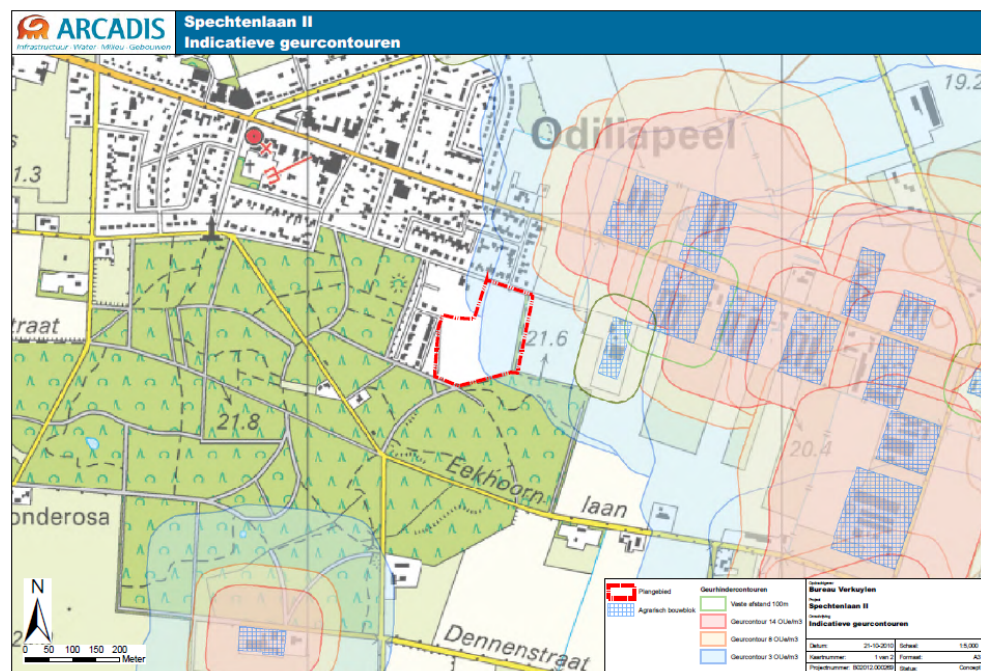
³ Dit is in dit onderzoek niet aan de orde geweest, omdat de contouren van 8 Ou, de vigerende norm in het plangebied, ver afgelegen waren van het onderzoeksgebied.

HOOFDSTUK 4 Resultaten en conclusies

4.1 GEURHINDERCONTOUREN

De visuele weergave van de geurhindercontouren (voorgroondbelasting), geprojecteerd rondom de bouwblokken van meerdere omliggende veehouderijen is opgenomen in bijlage 1. Deze kaart is in klein formaat ook in onderstaande figuur weergegeven. Een overzicht van de onderzochte bedrijven is opgenomen in bijlage 3.

Afbeelding 4.4
Indicatieve geurcontouren rondom plangebied Spechtenlaan II

Conclusie

Op de kaart is te zien dat van twee veehouderijen de contour van 3 Ou (lichtblauw) gelegen is over het plangebied Spechtenlaan II. Echter, zoals ook aangegeven in hoofdstuk twee geldt er voor het plangebied een aangepaste norm van 8 Ou. Wanneer we de contouren van 8 Ou beschouwen (oranje), is te zien dat deze niet over het plangebied zijn gelegen.

Voor de diersoorten zonder geuremissiefactor (vast afstanden) geldt dat deze ook niet gelegen zijn over het plangebied.

De onderzochte veehouderijen vormen dus geen belemmering voor het ontwikkelen van geurgevoelige objecten binnen het plangebied.

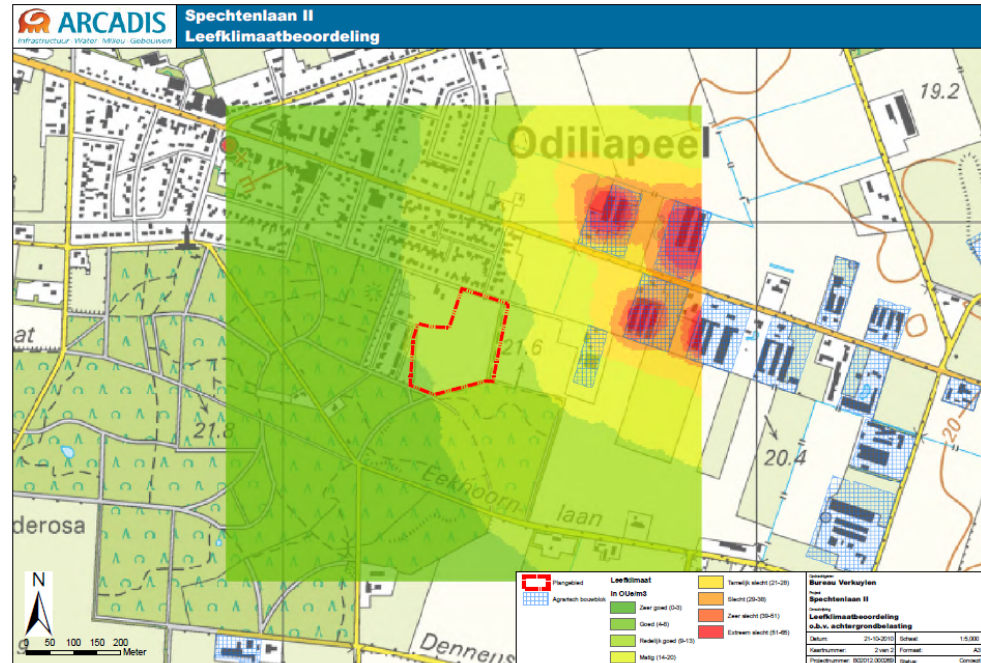
4.2

ACHTERGRONDCONCENTRATIE

De achtergrondbelasting ten aanzien van geurhinder voor het plangebied is berekend en in onderstaande kaart weergegeven. Deze kaart is ook opgenomen in bijlage 2.

Afbeelding 4.5

Achtergrondbelasting in en rondom het plangebied Spechtenlaan II

Uitgaande van de informatie uit de vigerende vergunningen van de omliggende veehouderijen, kan het woon- en leefklimaat ten aanzien van de achtergrondbelasting van geurhinder voor het grootste deel van het plangebied als 'goed' geïclassificeerd worden. Het overige deel van het plangebied kan als 'zeer goed' geïclassificeerd worden.

Noch in de Wet geurhinder en veehouderij, noch in de gebiedsvisie van de gemeente Uden, is een grenswaarde met betrekking tot de achtergrondbelasting vastgelegd.

Op grond van de gebiedsvisie, de daarin opgenomen methodiek en de handreiking van de Wgv adviseren we de gemeente Uden om voor de bebouwde kom en dus ook voor de plangebieden uit te gaan van "redelijk goed" leefklimaat als grenswaarde voor het beoordelen van het woon- en leefklimaat.

Conclusie

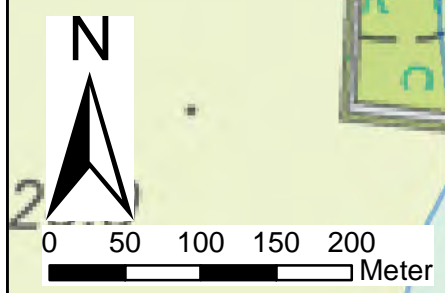
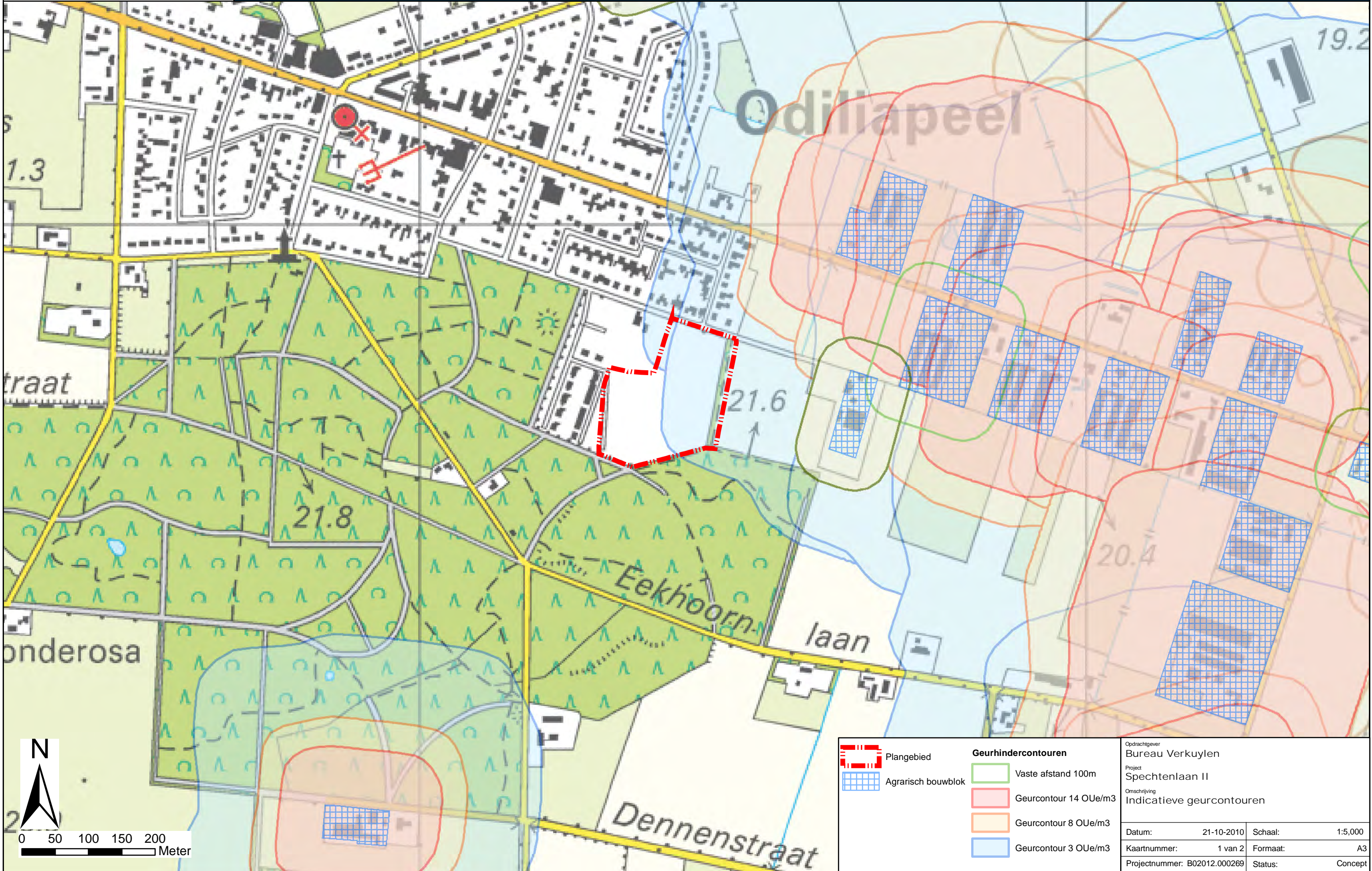
Het hanteren van de geadviseerde grenswaarde betekent dat het plangebied, uitgaande van de huidige achtergrondbelasting, geheel benut kan worden voor de realisatie van geurgevoelige objecten zoals woningen. Dit omdat de huidige geurbelasting in het gebied lager is dan normaliter als aanvaardbaar wordt aangeduid in de bebouwde kom. De kans op geurhinder voor de nieuwe bewoners is dan aanvaardbaar.

4.3**CONCLUSIE**

Geconcludeerd kan worden dat in het onderzochte plangebied een goed woon- en leefklimaat aanwezig is en dat door de oprichting van gevoelige objecten de ontwikkelingsmogelijkheden van de veehouders in de omgeving niet worden beperkt (omgekeerde werking). De veehouderijen in de omgeving vormen geen belemmering voor de ontwikkeling van geurgevoelige objecten in het plangebied Spechtenlaan II.

BIJLAGE 1

Kaart indicatieve geurcontouren

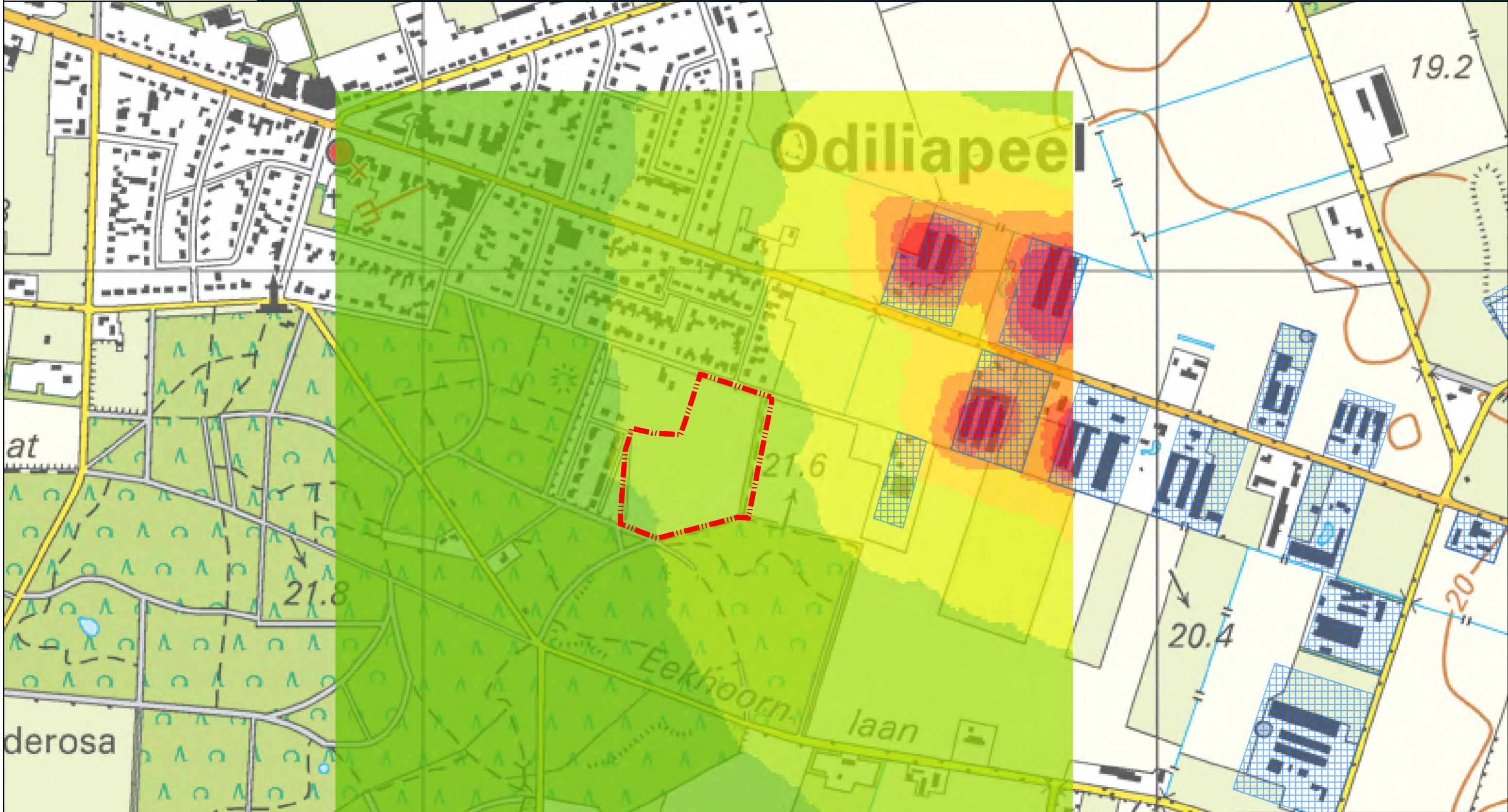

Plangebied	Geurhindercontouren	Opdrachtgever Bureau Verkuylen
Agrarisch bouwblok	Vaste afstand 100m	Project Spechtenlaan II
	Geurcontour 14 O _{Ue} /m ³	Omschrijving Indicatieve geurcontouren
	Geurcontour 8 O _{Ue} /m ³	Datum: 21-10-2010
	Geurcontour 3 O _{Ue} /m ³	Schaal: 1:5.000
		Kaartnummer: 1 van 2
		Formaat: A3
		Projectnummer: B02012.000269
		Status: Concept

BIJLAGE 2

Kaart achtergrondbelasting

Bron: BVB mei 2010, alle bedrijven binnen een straal van 2 km.

Plangebied Agrarisch bouwblok	Leefklimaat In O_{Ue}/m³	Tamelijk slecht (21-28) Slecht (29-38) Zeer slecht (39-51) Extreem slecht (51-65)	Opdrachtgever Bureau Verkuylen Project Spechtenlaan II Omschrijving Leefklimaatbeoordeling o.b.v. achtergrondbelasting
	Zeer goed (0-3) Goed (4-8) Redelijk goed (9-13) Matig (14-20)	Datum: 21-10-2010 Schaal: 1:5.000 Kaartnummer: 2 van 2 Formaat: A3 Projectnummer: B02012.000269 Status: Concept	

BIJLAGE 3

Overzicht onderzochte bedrijven

Hieronder is een lijst opgenomen van de onderzochte veehouderijen voor het geuronderzoek:

<u>Adres</u>	<u>(dossiernummer)</u>
Beukenlaan 52	(5409AS52)
Oudedijk 115	(5409SC115)
Oudedijk 119	(5409SC119)
Oudedijk 123	(5409SC123)
Oudedijk 129A	(5409SC129)
Oudedijk 135	(5409SC135)
Oudedijk 80A	(5409SC80A)
Oudedijk 80B	(5409SC80B)
Oudedijk 82A	(5409SC82A)
Oudedijk 84	(5409SC84)
Dennenstraat 1	(5409SN1)
Beukenlaan 56	(5409SX56)
Beukenlaan 57	(5409SX57)
Beukenlaan 58A	(5409SX58A)
Vijfhoekstraat 6	(5409TA6)
Spechtenlaan 72	(5409TG72)
Kievitlaan 4	(5409TJ4)
Kievitlaan 6	(5409TJ6)
Kievitlaan 8	(5409TJ8)

COLOFON

GEURONDERBOUWING SPECHTENLAAN II

OPDRACHTGEVER:

BUREAU VERKUYLEN

STATUS:

Vrijgegeven

AUTEUR:

S. van der Wee
A. van der Krabben

GECONTROLEERD DOOR:

J. van der Giessen

VRIJGEGEVEN DOOR:

S. van der Wee

2 november 2010
075145183:0.3

ARCADIS NEDERLAND BV
Utopialaan 40-48
Postbus 1018
5200 BA 's-Hertogenbosch
Tel 073 6809 211
Fax 073 6144 606
www.arcadis.nl
Handelsregister
9036504

©ARCADIS. Alle rechten voorbehouden. Behoudens uitzonderingen door de wet gesteld, mag zonder schriftelijke toestemming van de rechthebbenden niets uit dit document worden veelevoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, digitale reproductie of anderszins.